

CATCH & KILL

**CHANTAGE, SPIONAGE
EN HET COMLOT OM
SEKSUEEL MISBRUIK
TE VERZWIJGEN**

RONAN FARROW

WINNAAR VAN DE PULITZER PRIZE

Ronan Farrow

CATCH & KILL

*Chantage, spionage en het complot om
seksueel misbruik te verzwijgen*

UITGEVERIJ LUITINGH-SIJTHOFF

INHOUD

Noot van de auteur	11
Proloog	15

DEEL I GIFVALLEI

1	Opname	19
2	Beet	25
3	Slijk	32
4	Knop	38
5	Kandahar	46
6	Continentaal	53
7	Phantoms	61
8	Wapen	67
9	Minions	73
10	Mama	81
11	Bloom	87
12	Grappig	93
13	Dick	100

DEEL II
WITTE WALVIS

14	Groentje	109
15	Gedoe	115
16	VVH	123
17	666	130
18	Zwerkbal	136
19	Notities	145
20	Sekte	152
21	Schandaal	158
22	Pathfinder	165
23	Candy	171
24	Pauze	178
25	Pundit	185
26	Knul	191
27	Altaar	197
28	Pauwenstaart	202

DEEL III
SPIONNENLEGER

29	Fakakta	213
30	De fles	222
31	De syzygie	230
32	Orkaan	237
33	Grey Goose-wodka	243
34	Brief	249
35	Mimic	254
36	Jager	261
37	Coup	268
38	Beroemdheid	273
39	Radioactieve neerslag	278
40	Dinosaurius	285
41	Gemeen	290

DEEL IV
SLEEPER

42	Bijlichten	299
43	Kliek	307
44	Oplader	313
45	Nachtjapon	320
46	Pretexting	328
47	Rennen	334
48	Gaslight	339
49	Stofzuiger	345
50	Playmate	352
51	Chupacabra	358

DEEL V
ONTSLAGVERGOEDING

52	Kringen	371
53	Axioma	379
54	Pegasus	385
55	Gesmolten	391
56	Zdorovie	402
57	Doofpot	414
58	Witwassen	419
59	Zwarte lijst	424
	Epiloog	433
	Dankwoord	434
	Noten	441

Voor Jonathan

NOOT VAN DE AUTEUR

Catch and Kill is gebaseerd op twee jaar verslaggeving. Daarvoor is gebruikgemaakt van gesprekken met ruim tweehonderd bronnen, van honderden pagina's aan contracten, e-mails en tekstberichten, en tientallen uren geluidsopnames. Voor het boek zijn dezelfde normen voor feitenonderzoek gehanteerd als bij de artikelen van *The New Yorker* waarop het is gebaseerd.

Alle dialoog in het boek is exact overgenomen uit contemporaine verklaringen en documenten. Omdat dit een verhaal is over observatie, zijn gesprekken vaak opgevangen of opgenomen door derden, en was ik soms in staat om hun verklaringen en verslagen te bemachtigen. Bij het maken van mijn eigen opnames heb ik me aan juridische en ethische normen gehouden.

De meeste bronnen die u in deze pagina's zult ontmoeten, mag ik bij naam noemen. Sommigen kunnen zich dat echter nog altijd niet permitteren vanwege de dreiging van juridische vergelding of bedreigingen van hun persoonlijke veiligheid. In die gevallen zijn hier de codenamen gebruikt die tijdens het onderzoeksproces voor hen zijn gehanteerd. Ik heb vóór publicatie contact gezocht met alle personen die een prominente rol spelen in *Catch and Kill* om ze de kans te geven te reageren op eventuele aantijgingen aan hun adres. Als zij bereid waren om met me te praten, zijn hun reacties meegenomen in het verhaal. Als ze dat niet waren, is er te goeder trouw geprobeerd om bestaande publieke verklaringen in het boek op te nemen. Van

het geschreven materiaal dat in het boek wordt geciteerd, is de oorspronkelijke taal inclusief spel- en overnamefouten behouden.

Catch and Kill vindt plaats tussen eind 2016 en begin 2019. Het bevat beschrijvingen van seksueel geweld die sommige lezers aangrijpend of traumatisch kunnen vinden.

PROLOOG

De twee mannen zaten in een hoekje van het Nargis Cafe, een Oezbeeks-Russisch restaurant in de Brooklynse buurt Sheepshead Bay. Het was eind 2016, en koud. De ruimte was aangekleed met snuisterijen uit de steppes en keramieken verbeeldingen van het boerenleven: oma's met hoofddoekjes, boeren met schapen.

De ene man was een Rus, de ander een Oekraïner, maar dat onderscheid deed er nauwelijks toe: ze waren allebei kinderen van de uit elkaar vallende Sovjet-Unie. Ze leken halverwege de dertig. Roman Khaykin, de Rus, was klein, dun en kaal, en had een vijandige stompe neus en donkere ogen. Verder was alles aan hem bleek: hij had amper wenkbrauwen, zijn gezicht was bloedeloos, en zijn kale schedel was glimmend en glad. Hij kwam oorspronkelijk uit Kislovodsk, dat letterlijk 'zure wateren' betekent. Zijn ogen spiedden in het rond, altijd op zijn hoede.

Igor Ostrovskiy, de Oekraïner, was langer en enigszins dik. Hij had krullend haar dat zich moeilijk liet temmen als het wat langer werd. Begin jaren negentig was hij met zijn familie naar de Verenigde Staten gevlucht. Net als Khaykin was hij altijd op zoek naar iets om zijn voordeel mee te doen. Hij was ook nieuwsgierig en bemoeizuchtig. Toen hij op de middelbare school vermoedde dat een paar klasgenoten in gestolen creditcardnummers handelden, speurde hij net zo lang tot hij

het kon bewijzen en hielp de politie vervolgens het zaakje op te rollen.

Khaykin en Ostrovskiy spraken Engels met een accent, dat werd opgeluisterd met idiomen uit hun moedertaal. *Krasavtsjik!* zei Khaykin dan – ‘knappe jongen!’ – wat letterlijk op iemands uiterlijk slaat maar in de praktijk wordt gebruikt als complimentje voor talent of goed werk. Ze zaten allebei in het vak van intrige en bespieding. Toen Ostrovskiy in 2011 als privéspeurder zonder werk zat, had hij ‘Russische privédetectives’ gegoogeld en lukraak naar Khaykin ge-e-mailed of hij werk voor hem had. Khaykin mocht Ostrovskiy’s gotspe wel en begon hem in te huren voor surveillanceklussen, tot ze ruzie kregen over Khaykins methodes. Daarna waren ze hun eigen weg gegaan.

Terwijl er borden met kebab werden gebracht, vertelde Khaykin hoezeer hij sinds hun laatste samenwerking zijn grenzen verlegd had. Hij was ingehuurd door een nieuwe, schimmige opdrachtgever, een organisatie die hij niet bij naam wilde noemen. Hij deed goede zaken. ‘Ik ben met een paar coole dingen bezig,’ zei hij. ‘Duistere shit.’ Hij had ook wat nieuwe methodes opgedaan. Hij kon bankgegevens en ongeautoriseerde kredietrapporten bemachtigen. Hij kon aan de geolocatiegegevens van een telefoon komen om nietsvermoedende doelwitten te volgen. Hij legde uit wat zo’n telefoonkraak kostte: een paar duizend dollar voor de gebruikelijke aanpak van het probleem, met goedkopere opties voor goedgelovige doelwitten en duurdere voor degenen die moeilijker te vinden bleken. Khaykin zei dat hij deze tactiek al eens met succes had gebruikt in een zaak waarin iemand hem had ingehuurd om een familielid op te sporen.

Ostrovskiy ging ervan uit dat Khaykin uit zijn nek lulde. Maar hij had werk nodig. En Khaykin, zo bleek, had meer mankracht nodig om zijn mysterieuze nieuwe cliënt van dienst te kunnen zijn.

Voordat ze afscheid namen, vroeg Ostrovskiy nog eens naar het traceren van telefoons. ‘Is dat niet illegaal?’ vroeg hij zich af.

‘Ehhhh,’ zei Khaykin.

Aan een tegelmuur dichtbij hing een blauw-en-wit boos oog aan een touwtje, dat toekeek.